

Ruta literària de Bonaventura a Sant Llorenç del Munt

Dolors Requena Bernal, professora de Llengua Catalana i Literatura a Secundària

El Beat Bonaventura, el 1652, després d'estar a Móra d'Ebre es traslladà a Terrassa, on va fer d'infermer, almoïner i cuiner. S'instal·là al convent de Sant Francesc, construït entre el 1609 i el 1612 i del qual encara es conserven l'església, el claustre i alguns espais adjacents.

Durant la seva estada a Terrassa, bé perquè va visitar Montserrat, bé perquè va sentir a parlar dels ermitans que vivien a les coves, a la muntanya sagrada, va voler imitar-ne la vida contemplativa. Els superiors li ho van concedir i se'n anà, acompanyat d'un altre germà, a la cova de Santa Agnès, al massís de Sant Llorenç del Munt.

Us proposem de fer el camí que devia fer el Beat per arribar a la cova de Santa Agnès i, tot i que ell segur que va fer tot el recorregut a peu, nosaltres us recomanem d'arribar amb cotxe fins al Pla de Sant Llorenç, a Matadepera, població veïna de Terrassa, i deixar enrera les cases de les

urbanitzacions, fins a trobar el Camí dels Monjos (PR-C31). Es tracta d'un camí força ben conservat, empedrat en bona part del seu recorregut que facilita l'accés al monestir tant als caminants com a les bèsties de càrrega. Actualment Sant Llorenç del Munt és un Parc natural protegit i és impossible d'arribar amb cotxe al cim de la Mola on hi ha el monestir.

Camí dels Monjos

"S'explica que els Monjos de Sant Llorenç, cansats de tant d'aïllament, van voler baixar a la plana, però el bisbe de Barcelona no els volia donar permís. Finalment va accedir-hi, però amb la condició que els monjos no travessessin cap riu ni riera. Amb dificultats, els monjos van aconseguir trobar uns camins careners que finalment els conduïren a Sant Cugat, on fundaren el monestir."

Abans d'una hora i gaudint d'unes excel·lents vistes de

aventura Gran

ant

Montserrat i Terrassa arribarem al cim de la Mola (1104 m) i veurem el monestir de Sant Llorenç que té el seu origen al segle IX, quan la muntanya fou poblada per aquells que fugien de la plana a causa dels constants atacs dels sarraïns. Està format per una església, del segle XI, i per unes dependències monacals que hi estan unides i que actualment s'utilitzen com a bar i restaurant, ofereix un conjunt d'una gran bellesa, harmònic amb l'entorn i que en dies de bona visibilitat es converteix en un mirador inigualable dels Pirineus, el Montseny, Montserrat i la Mediterrània. L'església actual fou construïda entre el 1045 i el 1064, i li van seguir uns quants segles d'esplendor fins que a mitjan segle XV començà a perdre vitalitat.

Des d'aleshores sempre va estar habitat per monjos solitaris fins que a començament del XIX el monestir va ser tancat definitivament. Quan hi va arribar el Beat ja no hi havia monjos al monestir.

A Sant Llorenç del Munt (Cant de l'excursionista)

*"N'han passades centúries
i centúries...*

*i rodejat com sempre de bosquíries
en la plana s'aixeca el Sant Llorenç
de la mansió pels monjos habitada
sols ne queda l'Església restaurada
que en rep dels boscos un perfum
d'encens.*

*Jo, d'aquest monestir conec la història
que em recorda els bons temps de
nostra glòria:*

*en el segle novè els benedictins
pujaren la muntanya amb viu anhel
per poder viure més aprop del Cel
com els seus germans montserratins.*

*Ja no hi veureu els monjos
amb cogulles...*

*baix freda llosa jauen ses despulles;
i per la falda de la llarga serra
no hi trobareu els ermitans i ascetes.
Sols hi veureu les rústegues casetes
dels humils llauradors de nostra terra."*

Josep Ventalló i Vintró

Nosaltres deixarem enrera el

Cami dels Monjos.
Foto: Dolors Requena.

Monestir de Sant Llorenç del Munt, a la Mola.
Foto: Dolors Requena.

monestir i seguirem cap al Montcau, l'altre cim important de la serralada. Al cap d'uns vint minuts ja serem a la Cova del Drac, que en realitat no és cap cova, sinó un penyal foradat que ha inspirat la llegenda del Drac de Sant Llorenç i de la qual hi ha diferents versions.

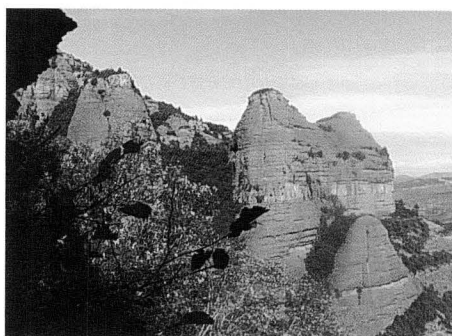
Cova del Drac

*“Vestigi clivellat
d'alguna història antiga;
el verd has emparat
a la pedrera amiga.
El verd que no es mustiga.
Ara ets niu pacient
de corbs sense malícia,
i tanmateix l'accent
de gesta més propícia
no et torna indiferent.
En tu hi ha l'escenari
de lluita desigual.
Per vèncer el victimari
conserva'ns l'ancestral
valor d'un cor lleial.”*

Francesc Vila i Plana

Al costat de la cova del Drac comença la canal de Santa Agnès. Si hi baixem, al cap d'un quart d'hora ja haurem arribat a l'ermita.

Vistes des de la cova de Santa Agnès.
Foto: Dolors Requena.

Canal de Santa Agnès

*“Jo penso, obaga canal,
quin secret no guardaries
del teu viure medieval,
entre clares lletanies
d'un vell recer monacal
i el retrunyir de l'avenc
des de la Cova del Drac,
terratrèmol i esparrac
d'un esgarip famolenc.
Jo penso on és la saó
d'aquelles hores antigues
i on han mort tantes espigues
de la teva religió,
i on s'ha marcit com si res
Guifré, el de les altes gestes
i on fugia Santa Agnès
estel de les teves festes.”*

Francesc Vila i Plana

L'origen de l'ermita de Santa Agnès és ara per ara desconegut. El document més antic data del 1341, encara que segurament es construí amb anterioritat. Hom ha cregut que les ruïnes corresponen a un cenobi de monges benedictines. Tanmateix, sembla també probable que aquesta casa fos habitada per deodonades que, sense professar cap orde en concret, es dedicaven a la servitud domèstica de les comunitats de religiosos.

Quan hi va arribar el Beat ja no hi vivia ningú. L'ermita queda al vessant nord, en una zona bastant ombrívola. Les vistes són impressionants, però no es veu Montserrat que queda a l'altra banda de la muntanya. És aquí on es diu que se li va aparèixer al Beat la Mare de Déu i li va dir que havia d'anar a Roma i reformar l'orde dels franciscans.

“La impressió que rep el vi-

sitant en veure la desolació i ruïna d'aquest edifici queda esmorteïda per la grandiositat i l'harmonia del panorama que l'envolta. L'heura i l'esbarzer s'enfilen ensenyorint-se de les poques parets que queden dempeus, tapant les finestres i festejadors a través dels quals els antics habitants de Santa Agnès contemplaven la feréstega i alhora calmosa naturalesa d'aquest paratge."

Antoni Ferrando

"Sols buscant el retir i penitència a Santa Agnès passaven sa existència ermitans esperant vida millor: de l'ermita veurem les runes ara, i uns estanyols d'una aigua pura i clara en un barranc de sempitern verdor. Els murs esquarterats de l'edifici, penjats resten damunt d'un precipici d'aquell racó, que és oasi de verdors; si un lleu repòs l'excursionista hi troba aquell retir els seus sentits li roba amb son camí ribetejat de flors."

Josep Ventalló i Vintró

"Era Santa Agnès oratori trist sota roca arbrada com catau de guilla on les dolces monges, d'un blanc de jonquilla, en constant arrest pregaven a Crist. Ara quatre panys de decrepits murs, amb nius de serpents i cants de calandres guarden els bassols plens de salamandres i el misteri grat dels silencis purs."

Ferran Canyameres

"..Fra Bonaventura s'acomia-
dà de l'erm de Sant Llorenç del Munt
i de la joliva ermita de Santa Agnès,
per tal de posar a la pràctica aquella
idea santa que dins el recés de l'ermi-

Interior de l'ermita de Santa Agnès.
Foto: Dolors Requena.

ta havia haguda com baixada del Cel."

I nosaltres refem el camí, per tornar a casa, després d'haver tastat i compartit un bocí de Cel a la Terra.

Bibliografia

E. CIURANETA, J. CLOSA, D

REQUENA: *Sant Llorenç del Munt. Tres rutes literàries*. Editorial L'Aixernador. Barcelona, 1993.

DOM AMBRÓS CARAL, FRA

FRANCESC GAMISSANS: *El Beat Bonaventura Gran*. Editorial Seràfica. Barcelona, 1971. »

Vistes de la cova del Drac.
Foto: Dolors Requena.

